

Magsäck och matstrupe

3 %←) % ` ⇒×←%

Du kan få ont i magen av många anledningar. Orsaken kan vara tydlig, till exempel vid matförgiftning eller mensvärk. Ibland är det svårare att veta vad det beror på, till exempel om besvären handlar om stress eller en sjukdom som är svår att upptäcka. Ofta går magont över av sig själv, men ibland kan behandling behövas.

Här kan du läsa om [ont i magen hos barn](#).

3 %←) % % ` %)

Begreppet magen används för att beskriva många olika saker. Det kan betyda magsäcken. Det kan också betyda det som brukar kallas [mag-tarmkanalen](#) och som innefattar alla organ som har med matsmältningen att göra. Dit hör till exempel levern, bukspottskörteln eller tarmarna.

Det kan även handla om andra kroppsdelar som finns mellan bäckenet och [lungorna](#). Där finns till exempel [urinblåsan](#), [njurarna](#), [prostatan samt livmodern och äggstockarna](#).

Ibland beror magont på stress eller oro. Ont i magen kan också vara tecken på att du har fått en sjukdom. Det kan vara en sjukdom som kommer plötsligt. Du kan också ha besvär som pågår i flera veckor. Ibland kan du ha besvär som förbättras och försämras periodvis under flera år, i så kallade skov.

Många gånger kan det vara svårt att hitta någon säker orsak till att du har ont i magen. Ibland kan du ha magbesvär utan att det syns på prover eller andra undersökningar. Exempel på sådana besvär är [IBS](#) och funktionell [dyspepsi](#).

%)) .. ⇒

Försök att ta reda på orsaken till att du får ont i magen. Ibland finns det en enkel förklaring. Då kanske du kan få besvären att gå över genom att förändra vissa saker i din kost eller i din omgivning.

Det kan vara bra att börja med att se över dina matvanor. Kan ditt magont ha att göra med vad du äter och dricker? Prova med att utesluta den typ av mat som du misstänker kan orsaka besvären. Fundera också över situationen vid dina måltider. Är det lugnt eller stressigt? Försök att slappna av, äta långsamt och tugga ordentligt.

Du kan också försöka minska stressen i ditt liv. Ditt magont kanske förvärras av stress och oro? Försök att ta reda på vad som får dig att känna oro och stress. Kanske går det att förändra något som gör att stressen minskar? Du kan till exempel försöka sänka kraven på dig själv och dra ner på tempot i vardagen.

Här är några råd för att undvika ont i magen:

- Rör dig regelbundet. Gör träningsrörelser hemma eller gå en promenad varje dag. Fysisk aktivitet är bra för att hålla tarmen igång.
- Ät fiberrik mat med mycket frukt och grönt och drick vatten för att undvika förstoppning.
- Drink mindre kaffe och alkohol. Avstå från rökning.
- Se till att få [tillräckligt med sömn](#).
-

Använd kläder som sitter löst kring magen och inte klämmer åt.

- Prata med din läkare om du tror att dina besvär orsakas av ett läkemedel.
- Fundera över på vilka sätt du kan minska stress. Du kan få hjälp med stresshantering till exempel genom kontakt med en psykolog.

1 ' ⇒) .. ⇒

De allra flesta som får ont i magen behöver inte söka vård. Besvären brukar gå över av sig själv.

Kontakta en [vårdcentral](#) om du har återkommande eller långvariga besvär. Många mottagningar kan du kontakta genom att [logga in](#).

Kontakta genast [en vårdcentral](#) eller [en jouröppen mottagning](#) om du har ett eller flera av följande besvär:

- Du får plötsligt mycket ont i magen.
- Du kräks och maginnehållet ser ut som kaffesump eller innehåller blod.
- Du har svart eller blodig avföring.
- Du har ont efter ett slag i magen.

Om det är stängt på vårdcentralen eller den jouröppna mottagningen, sök vård på en akutmottagning.

3 ← ↶

Ring 112 om du har ont i magen och samtidigt är yr, matt, svimmar eller känner dig mycket sjuk.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#) och hjälp att bedöma symtom.

% .. %% ' ↶ %%

När du kommer till en läkare är det viktigt att du beskriver magbesvären så noga som möjligt. Det gör det lättare för hen att hitta orsaken till besvären.

Du kan till exempel få berätta följande:

- Var i magen du har ont, så exakt som möjligt.
- Hur smärtan känns. Beskriv gärna med ord som molande, svidande, värkande, huggande eller knivskarp.
- Om smärtan har flyttat sig i magen och om den strålar ut någonstans.
- Om det gör ont hela tiden eller om du har ont i perioder.
- Hur dina matvanor ser ut och om du tidigare har haft förstoppning.
- När du bajsade senast.
- Om det finns ett samband med något särskilt som du äter, att du äter, att du inte äter, stress eller läkemedel.
- Om det finns något som gör att smärtan minskar eller ökar. Det kan till exempel vara mat, rörelser eller djupandning.
- Om du har andra besvär som till exempel illamående eller sura uppstötningar.
- Hur det började och om besvären har ökat eller minskat sedan dess.

[upp i matstrupen](#), [känslig tarm](#) eller [mensvärk](#). På apotek kan du få råd om vilka receptfria läkemedel som kan vara bra när du har besvär från magen.

Ibland kan du få läkemedel utskrivna på recept av en läkare. Du kan till exempel behöva [antibiotika](#) om du har [äggledarinflammation](#) eller [urinvägsinfektion](#). Du kan behöva läkemedel mot trög mage eller diarré om du har känslig tarm. Du kan också behöva läkemedel som har en krämlösande och lugnande effekt på tarmen.

Vid [njursten](#) eller [gallsten](#) kan du behöva ta [smärtstillande och antiinflammatoriska läkemedel](#).

Vid inflammatorisk tarmsjukdom får du ta läkemedel under de perioder du har besvär. Du kan också få [kortison](#) eller andra inflammationshämmande läkemedel, [antibiotika](#) och ibland även läkemedel som hämmar celledningen.

Ibland behöver du få vård på sjukhus. Då kan du få vätska och näring direkt i blodet, så kallat [dropp](#). Det gäller till exempel om du inte kan äta och dricka tillräckliga mängder efter en operation eller om du har stora besvär med inflammatorisk tarmsjukdom.

% %) % ` ← %

Ibland kan du behöva opereras. Det gäller till exempel om behandling med läkemedel eller ändring av kosten inte har hjälpt vid till exempel njursten, gallsten, inflammatorisk tarmsjukdom, inflammerade tarmfickor eller muskelknutor i livmodern.

[Cancer i magen](#) kan behandlas med operation eller [cellhämmande läkemedel](#), så kallade cytostatika. Cancer kan också behandlas med en kombination av dessa.

Du kan också behöva opereras snabbt om du har till exempel blindtarmsinflammation, brustet magsår, utomkvedshavandeskap, tarmhinder, blodpropp i tarmarnas blodkärl eller ett större pulsåderbräck i magen.

% `` ←) ← %←) % `

Förstoppning, magsjuka, brustet magsår eller njursten kan göra att du plötsligt får ont i magen.

*`` ← %%)

Vid [förstoppning](#) har du svårt att bajsas och avföringen kan bli hård och trög. Förutom att det gör ont i magen känner du dig ofta uppblåst när du är förstoppad. Du kan också må illa. Förstoppning kan ge både plötsliga och mer långvariga besvär.

§) ←

De flesta människor får [magsjuka](#) en eller flera gånger i livet. När du är magsjuk mår du illa och har ont i magen. Det är också vanligt att kräkas och ha diarré. Du kan även få feber och muskelvärk. Ofta mår du mycket dåligt under en eller ett par dagar.

% ← % ← %

[Blindtarmsinflammation](#) brukar börja med att du mår illa och har dålig aptit. Du kan ha en känsla av obehag och värk mitt i magen och det känns ömt runt naveln. Efter några timmar brukar besvären ändras. Då får du i stället mycket ont till höger i nedre delen av magen. Efter något dygn kan du få feber.

¹ ← ← %

Så kallade [njurstenar](#) kan fastna i urinledaren och hindra urinen från att rinna förbi. Då kan du få intensiva smärtor i sidan. Det växlar mellan att göra lite och mycket ont. Smärtan kan också stråla ut mot ryggen eller lumsken. Du kan även känna en mer dov, molande värk i sidan. Ofta mår du illa och känner dig uppblåst i magen. Ibland gör det mindre ont när du rör på sig. Ibland kan du se lite [blod i urinen](#).

← %

[Gallstensbesvär](#) ger en intensiv och skärande smärta under revbenen på höger sida. Smärtan kommer i intervaller efter att du har ätit, speciellt om du har ätit fet mat. Ibland kan smärtan stråla bakåt mot ryggen och upp mot höger axel. Det är

också vanligt att må illa och att kräkas.

Gallblåsan kan också bli inflammerad. Då får du ofta en molande värk och det kan kännas ömt om du rör vid revbenen på höger sida. Du kan även få frossa och feber.

←←←)

[Magsår](#) innebär att du har fått ett sår i slemhinnan i magsäcken eller i tolvfingertarmen. Det är ovanligt, men bland kan ett magsår brista. Det innebär att magsåret går tvärs igenom magsäckens eller tolvfingertarmens vägg. Då får du plötsligt mycket ont i magens övre del, som blir öm vid beröring. Det gör ont hela tiden och det är vanligt att vilja ligga stilla. Ibland kan smärtorna stråla ut i ryggen. Ett magsår kan brista utan att du har haft några tidigare besvär.

☒ ← % ← ` ←←` ← %

Bukspottkörteln sitter långt bak i magen, framför ryggraden. Vid så kallad [akut inflammation i bukspottkörteln](#) kan du ha mycket ont högt upp i mitten av magen. Då känns smärtan ofta även ut i ryggen mellan skulderbladen. Du kan också få feber.

Besvären kan vara lindriga, men ofta gör det så ont att du blir blek och kallsvettig. Det är också vanligt att må illa och kräkas och att få svullen mage.

/ ⇒

Det finns två sorters [tarmvred](#). De kallas för tarmhinder och stillastående tarm.

Tarmhinder innebär att något hindrar tarminnehållet från att röra sig framåt i tarmen. Då får du ont i magen. Smärtan ökar när tarmen försöker pressa sitt innehåll förbi hindret. Då är det vanligt att må illa och kräkas. Kräkningarna kan ibland likna avföring.

Vid stillastående tarm har tarmrörelserna stannat av. Då brukar magen bli uppblåst och gasfylld, eftersom varken gas eller avföring rör sig mot ändtarmen.

6 ←) %

[Pulsåderbråck i magen](#) kallas också bukaortaaneurysm. Du kan ha ett bråck länge utan att ha besvär av det. Men om bråcket brister får du plötsligt mycket ont och det brukar bli en större blödning i magen.

Smärtorna sitter ofta i magens vänstra sida och strålar ut i ryggen. På grund av blödningen från stora kroppspulsådern kommer du samtidigt i [medicinsk chock](#). Då blir du blek, kallsvettig, får lågt blodtryck och hög puls. Du kanske även svimmar. Det är ett allvarligt tillstånd som är livshotande.

` ` ← % `

En blodpropp i tarmarna ger kraftiga smärtor som känns i hela magen. Du blir även illamående, känner dig uppblåst och får diarré som ibland kan vara blodig. En tid innan du blir sjuk kan du ha haft lite ont i magen, framför allt i samband med att du har ätit.

% ` %←) % ←% %) ← `

Ont i magen som har pågått under flera veckor kan till exempel bero på stress, magkatarr, dyspepsi eller att du inte tål en viss typ av mat.

← % (` %←) % ⇒ ←

Det är vanligt att få besvär i magen om du känner dig [stressad](#), har en svår livssituation eller genomgår en [kris](#).

Stress kan ge ont i magen och även förstoppning eller diarré. Besvären beror oftast på stressen i sig och inte på att det är något fel i din mage. [Rökning](#), alkohol och vissa läkemedel kan göra att du får mer besvär.

* ←% ← % ↔ %))

[Funktionell dyspepsi](#) innebär att du har en känslig mage. Du kan då ha ont eller känna att det bränner eller svider i den

övre delen av magen. Du kan också känna dig spänd eller uppblåst i magen, och snabbt bli mätt när du äter.

Många använder ordet magkatarr för att beskriva besvären. Magkatarr är ingen medicinsk diagnos. Ofta beror besvären på funktionell dyspepsi.

Det är vanligt att magbesvären blir värre av viss mat eller dryck, eller om du känner dig stressad eller oroad. Det brukar hjälpa att ändra vissa vanor.

← ←

Vid gastrit är magsäckens slemhinna inflammerad. De besvär du får i samband med gastrit liknar dem du har vid magsår eller dyspepsi. Värken är ofta sugande eller molande mitt i magen eller högt upp mellan revbensbågarna. Du mår också ofta illa eller har en brännande känsla bakom bröstbenet.

§)

[Magsår](#) innebär att du har fått ett sår i slemhinnan i magsäcken eller i tolvfingertarmen.

Besvären kan skilja sig åt mellan olika personer. En del får till exempel mer besvär när de äter, medan andra får mindre besvär då. Men det är vanligt att det gör ont på en viss plats i övre delen av magen. Det är också vanligt att ha ont i perioder. Du kan till exempel ha besvär under flera veckor och sedan vara symtomfri tills nästa period av besvär börjar. Du kan också må illa och snabbt bli mätt.

® %%

Vid [halsbränna](#) kommer magsaft upp i matstrupen. Det beror på att den övre magmunnen inte sluter riktigt tätt utan släpper igenom en del magsaft från magsäcken upp till matstrupen. Du kan få sura uppstötningar när du har halsbränna. Du kan också få en brännande känsla, ont bakom bröstbenet eller ont mitt i övre delen av magen.

© %) ←

[IBS](#) innebär att du har olika besvär som har att göra med mag-tarmkanalen. Det är vanligt att ha ont i magen och att det går över när du har bajsat. Du kan också ha omväxlande förstoppning och diarré. Det är vanligt att ha [för mycket gaser](#). IBS är inte allvarligt, men kan kännas mycket besvärligt.

☒ ← ← ← `

[Crohns sjukdom](#) och [ulcerös kolit](#) tillhör en grupp sjukdomar som har samlingsnamnet inflammatorisk tarmsjukdom.

Vanliga symtom på dessa sjukdomar är att ha ont i magen, diarré, [blod i avföringen](#), minska i vikt och att känna sig trött. Ofta kommer besvären i så kallade skov. Det innebär att du mår bättre under vissa perioder och sedan kommer besvären tillbaka.

☒ ← (`

Det är vanligt att få ont i nedre delen av magen om du har [inflammerade tarmfickor](#). Det gör oftast ont på vänster sida. Du kan också få feber, bli hård i magen eller få diarré. Det är också vanligt att känna sig uppblåst i magen.

%⇒) % ← %

Du som har [urinvägsinfektion](#) kan ha en dov och molande värk i magen. Det svider ofta när du kissar och du behöver kissa ofta. Urinen kan vara mörkare än den brukar vara och ibland kan urinen också lukta illa. Det kan komma lite [blod i urinen](#) och du kan känna dig lite frusen. Du kan få ont i ryggen, feber, frossa och känna dig sjuk om infektionen sprider sig till njurarna.

¶ ← %← %

Du som har [laktosintolerans](#) har för lite av enzymet laktas. Det behövs för att bryta ned mjölksocker. Vid laktosintolerans är det vanligt att få gaser i magen, diarré, magknip och uppsvälld mage efter att ha ätit eller druckit mjölkprodukter.

[Celiaki](#) kallas även glutenintolerans och innebär att du inte tål proteinet gluten som finns i vete, råg och korn. Symtom på

celiaki är att känna sig trött, ha diarré, ha gaser i magen och att minska i vikt. Det är också vanligt att få blåsor i munnen och värk i skelettet. Besvären brukar gå över när du slutar att äta sådant som innehåller gluten.

Både receptbelagda och receptfria läkemedel kan ge ont i magen. Det gäller till exempel antiinflammatoriska smärtstillande läkemedel. Läs mer om läkemedlen i texten [Läkemedel vid långvarig smärta](#).

Fråga din läkare eller apotekspersonalen om dina läkemedel kan göra att du får ont i magen.

%) %

Du kan få en [cancersjukdom](#) i magen. Därför bör du alltid söka vård om du har ont i magen en längre tid. Det gäller särskilt om du samtidigt är trött, har sämre aptit och minskar i vikt.

←%> ` `) ⇒ ` %) ` %←

Ibland kan ont i magen bero på gynekologiska besvär som mensvärk eller endometrios.

§ % ⇒

[Mensvärk](#) kan göra ont i nedre delen av magen eller ryggen. Du kan även bli yr och illamående.

Det vanligaste är att det gör ont någon dag innan mensen kommer. Du kan också få ont i magen när du har ägglossning, som brukar inträffa ungefär mitt emellan menstruationerna.

% ` ←`

[Endometrios](#) innebär att det finns livmoderslemhinna utanför livmodern. Livmoderslemhinnan blöder vid mens och orsakar då en inflammation.

Det är vanligt att få mycket ont vid mens om du har endometrios. Du kan också ha ont vid andra tillfällen. Det är vanligt att smärtan sitter som ett band över bäckenet. Det kan kännas som att den strålar ut i korsryggen eller ner i benen. Du kan också få ont när du har sex och när du bajsar eller kissar.

-)) % ←` %

Äggledarna svullnar och gör ont om du har [äggledarinflammation](#). Inflammationen beror på att du har fått en infektion som till exempel [gonorré](#) eller [klamydia](#) i ena eller i båda äggledarna.

Du kan ha en äggledarinflammation utan att ha några besvär. Men det är vanligt att få mer [flytningar](#) än du brukar ha, ont i magen eller en tyngdkänsla i underlivet. Du kan också få feber och känna dig trött.

§ ← %←← ⇒ ` %

Det kan bildas knutor i livmoderns muskelfvävnad. Dessa kallas även [myom](#). Du som har myom får ofta stora mensblödningar. Det är också vanligt att känna tyngdkänsla i underlivet och att det gör väldigt ont när du har mens.

¶ ⇒ ` %

[Livmoderhalscancer](#) som har spridit sig utanför livmodern kan göra ont på ett sätt som påminner om mensvärk.

-)) ← %

Symtomen vid [äggstockscancer](#) är ofta otydliga. Diffus magvärk och en känsla av svullnad i magen kan vara första tecknet. Andra symtom kan vara att du behöver kissa ofta, att det trycker mot ändtarmen, förändrade flytningar, en knöl eller ojämnhet i magen. Du kan också känna dig mycket trött och minska mycket i vikt.

← ⇒ ⇒ %

Utomkvedshavandeskap innebär att du har fått en [graviditet utanför livmodern](#).

Vid utomkvedshavandeskap är det vanligt att få blödningar i graviditetsvecka fem eller sex. Samtidigt får du också mycket ont i magen, ofta långt ner eller i ena sidan.

Det kan bli en större blödning i magen om äggledaren brister. Det är ett allvarligt tillstånd som kan bli livshotande. Du får mycket ont och blir samtidigt yr, kallsvettig och känner dig svimfärdig.

← *)) ← %

En cysta är en vätskefylld blåsa. [Cystor på äggstockarna](#) behöver inte ge symtom, men ibland kan de göra att du får ont i magen. Du kan ha ont hela tiden eller när du anstränger dig. Smärtan kan också komma plötsligt.

6 ⇒ ` ← % ⇒

Du kan [söka vård](#) på vilken vårdcentral eller öppna specialistmottagning du vill i hela landet. Ibland krävs det [remiss](#) till den öppna specialiserade vården.

← (" ← % ` ← ` % %

För att du ska kunna vara delaktig i din vård och behandling är det viktigt att du [förstår informationen](#) du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om du inte förstår. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och [hur länge du kan behöva vänta på vård och behandling](#).

Du har möjlighet att få hjälp av en tolk [om du inte pratar svenska](#). Du har också möjlighet att få hjälp av en tolk om [du har en hörselnedsättning](#).

¶ - 9 § 8 6 + 1 8 + 6 ¶ + / 9 8

[Mag- och tarmförbundet](#)

Senast uppdaterad:
2021-10-20
Redaktör:
Peter Tuominen, 1177.se, nationella redaktionen
Granskare:
Anders Hyltander, kirurg, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg

↔ ↗ ← % ` ⇒

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

(

I

3

I

n ` % ← ←

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).